

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД № 3-136/05.05.2015
НА ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР
НА СБАЛО-ЕАД, ГР. СОФИЯ

С Т А Н О В И Щ Е

От проф. д-р ДАНАИЛ БОРИСОВ ПЕТРОВ, дмн, FETCS

Научни специалности: Обща хирургия, Гръден хирургия

Институция: СБАЛББ „Света София“, ЕАД, гр. София

ОТНОСНО: Конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” в област 7. „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина”, научна специалност „Онкология” с шифър 03.01.46 за нуждите на Торакална клиника на СБАЛО-ЕАД, обявен в ДВ, бр.10/06.02.2015 г. и на Интернет сайта на лечебното заведение.

Становището е съставено в съответствие с ЗРАСРБ, Раздел III/Раздел IV от ППЗРАСРБ–Условия и ред за заемане на академичната длъжност „професор” и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СБАЛО-ЕАД.

За участие в обявения конкурс редовни документи в установения от закона срок е подал и е допуснат само един кандидат – доц. д-р Елена Димитрова Александрова, дмн.

Всички материали на кандидата са представени съгласно изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СБАЛО-ЕАД.

А. БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

Доц. д-р Елена Александрова завършва висше медицинско образование през 1978 г. във ВМИ, МА-София. Професионалния ѝ път започва през 1979 г. като ординатор в III коремна хирургия на ИСМП „Пирогов”. От 08.02.1981 г. до 2001 г. е „научен сътрудник III-I ст.” в Хирургична клиника на Националния онкологичен център, София. От 2001 г. до момента е Началник на „Отделение по мамология и реконструктивна хирургия” към „Торакална клиника” на СБАЛ по онкология, София. Притежава две специалности „Обща хирургия” (1992г.) и по „Онкология” (1998г.). През 2001 г. придобива научната и образователна степен „доктор”, а от 2001 г. е „старши научен сътрудник II ст.” по „онкология – 03.01.46”. През 2015 г. придобива научно-образователната степен "доктор на медицинските науки".

Доц. Александрова има следните специализации: Клинична ординатура по спешна хирургия в III коремна хирургия на ИСМП „Пирогов” (1979-1981); SIS курс по комплексно лечение на рака на млечната жлеза в MD Anderson Cancer Center, Houston Texas (1996); ESMO курс - Рак на млечната жлеза, София (2007г.); EIO Milan, Italy курс по онкопластична хирургия (2010г.) и Курс по сентинелна биопсия на лимфни възли при рак на млечната жлеза (2011г.).

Кандидатът членува в Български лекарски съюз; Българска Национална Асоциация по Онкология; Българско хирургично дружество; Societe International of Senology (SIS) и Balkan Union of Oncology. От 2008 г. е член на Editorial Board, Journal of the Balkan Union of Oncology - JBUON.

Б. НАУЧНА И НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

I. ПУБЛИКАЦИОННА АКТИВНОСТ

Доц. д-р Елена Александрова участва в настоящия конкурс с 143 научни трудове, от които дисертации - 2, монографии - 2, глави в монографии на кирилица - 3, глави в учебник - 1, публикации в чужди списания - 15, публикации в наши списания - 41, изнесени доклади у нас и в чужбина - 78 и едно защитено с патент изобретение.

След изключване на дисертационните трудове и публикациите, свързани с тях и публикациите по заемане на академичната длъжност „доцент”, на рецензиране по конкурса за „професор” остават 45 публикации на статии и резюмета на кирилица (16) и латиница (11, 4 резюмета), 4 монографии и глави в монографии и учебници, както и 14 изнесени доклади у нас (4) и в чужбина (10). В 25 (55.6 %) от тях доц. Александрова е единствен или първи автор, което доказва нейният личен принос в разработките.

Кандидатът има публикации в престижни международни списания: European Journal of Nuclear Medicine and Molecular Imaging, European Journal of Nuclear Medicine, Journal of BUON и др. Справка от Националния център за информация и документация в база данни ISI WEB of SCIENCE – Science Citation Index, SCOPUS и WEB of Knowledge показва, че научните трудове на доц. Александрова са с общ IF 44.881 и са цитирани 48 пъти (10 пъти в чужди списания, останалите в научна периодика на кирилица).

II. НАПРАВЛЕНИЯ В НАУЧНАТА И НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ НА КАНДИДАТА

Научните трудове на доц. Александрова задълбочено представят проблеми на диагностиката и лечението на туморите на млечната жлеза. Те могат да се разпределят в следните направления: лечение на рак на млечната жлеза (11); далечни лечебни резултати при рак на млечната жлеза (3); нови нуклеарно-медицински стадиращи методи (15), лъчево-индуцирани тумори (7); редки тумори на млечната жлеза (6), бременност и рак на млечната жлеза, както и рак при жени в млада възраст (3).

В. УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Доц. Александрова е провела лекционен курс на тема "Рак на млечната жлеза" през 2015 г. в САГБАЛ "Д-р Щерев".

Г. НАУЧНИ ПРИНОСИ НА КАНДИДАТА

Научните трудове на доц. Александрова обхващат актуални и значими проблеми в областта на клиничната онкология и сенологията:

1. Органсъхраняващи операции и операции с едноактно протезиране с цел отличен козметичен резултат при запазена онкологична радикалност;
2. Сравняване на далечните резултати от лечението на рак на млечната жлеза в зависимост от различните радикални методи;
3. Въвеждане на нови нуклеарно-медицински методи за предоперативно оценка на първичния тумор и регионалните лимфни възли, което да доведе до избор на най-подходящия оперативен обем и лечебен режим;
4. Задълбочено проучване на лъчево-индуцирани тумори на млечната жлеза, редки тумори и тумори в млада възраст.

Научните приноси на доц. Александрова могат да бъдат групирани по следния начин:

1. НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧНИ ПРИНОСИ:

1.1. Потвърждава концепцията за системен характер на заболяването „рак на млечната жлеза”, при което избора на локален лечебен метод не променя значимо хода на болестта;

1.2. Доразвива научната хипотеза за хетерогенност на туморните популации, възникващи в резидуалния паренхим на гърдата, с което класифицирането им в „истински рецидиви” и „нови първични тумори” придобива значима научна легитимност;

1.3. Изяснява клиничното значение на двата вида рецидиви в хода на далечното метастазиране и преживяемостта, което потвърждава хипотезата за превръщането на истинските рецидиви в източници на далечни метастази по пътя на вторичната дисеминация.

2. НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИ ПРИНОСИ

2.1. За първи в България представя сравнителни резултати от далечна (20 годишна) преживяемост при пациентки с мастектомия и с органосъхраняващо лечение;

2.2. За първи път в страната въвежда нуклеарно-медицински базирана и ситуациянно/локализационно ориентирана класификационна система на рецидивите в остатъчния паренхим на гърдата;

2.3. Предлага протокол за типизиране на рецидивите в остатъчния паренхим въз основа на prognostичните им характеристики, позволяващ формиране на различни кохорти, подходящи за локално лечение и такива, при които следва да се проведе агресивно системно лечение.

3. МЕТОДОЛОГИЧНИ И МЕТОДИЧНО-ДИДАКТИЧЕСКИ ПРИНОСИ.

3.1. Биологична „естествена” история, принципи на диагностиката и лечебното поведение при рак на млечната жлеза („Основи на общата и клиничната онкология за хирурги”);

3.2. Оперативни подходи и обеми при лечението на рака на млечната жлеза („Органсъхраняващи операции при рак на гърдата”, „Променящото се лице на мастектомията”);

3.3. Нуклеарно-медицински методи за диагностика на лимфния дренаж и състоянието на сентинелните лимфни възли при рак на млечната жлеза („Рак на млечната жлеза”);

3.4., „Поддържащо хомеопатично лечение в онкологията”.

Д. ЛЕЧЕБНО-ДИАГНОСТИЧНА ДЕЙНОСТ

Доц. Александрова компетентно изпълнява задълженията си като началник на отделение по мамология и реконструктивна хирургия, като личната ѝ оперативна натовареност включва около 3000 операции за периода след 2005 година до днес. Освен това тя активно участва в редица комисии, свързани с лечебно-диагностичната дейност на СБАЛО-ЕАД.

Е. АДМИНИСТРАТИВНИ ОТГОВОРНОСТИ

Доц. Александрова успешно ръководи отделението по мамология и реконструктивна хирургия на торакална клиника в СБАЛО-ЕАД и различни комисии (медицински съвет, ЛКК, пред- и следоперативна мамологична онкологична комисия и др.), подпомагащи лечебната и диагностичната дейност на СБАЛО-ЕАД.

Ж. АНАЛИЗ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО НА КАНДИДАТА С ИЗИКВАНИЯТА НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ

СТЕПЕНИ И ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В СБАЛО-ЕАД

Научната продукция, представена от кандидата, надвишава изискванията за заемане на академичната длъжност, залегнали в Привилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на СБАЛО-ЕАД както следва: Общ брой публикации: $31 / \geq 25$; В тях първи автор: $17 / \geq 7$, От тях в списания с IF: $11 / \geq 5$; В международни списания: $11 / \geq 5$; От тях в монографии и учебници: $5 / 0$ и Позитивни цитирания $48 / \geq 30$.

3. ЛИЧНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ ОТ КАНДИДАТА

Познавам лично доц. Александрова като колега от дълги години. С високия си професионализъм, интелигентност и страстта, с която се влага в ежедневната си работа, тя е спечелила моето уважение и приятелство. Високо ценя стремежа ѝ към работа в мултидисциплинарни екипи за решаване на сложни, „гранично-специалностни” проблеми. Имал съм честта да бъда рецензент при избора ѝ за доцент и при защитата на докторската ѝ дисертация, което ми даде привилегията да следя научното ѝ творчество в развитие.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. Александрова, д.м.н. е утвърден и уважаван онколог-мамолог с огромен опит в лечението на тумори на млечната жлеза. Научните ѝ трудове имат редица приноси с теоретичен, научно-приложен и методологичен характер и изцяло покриват всички изисквания за заемане на академичната длъжност "професор". Израз на тяхната висока научна стойност са общият ѝ импакт фактор от 44.881 и 48-те позитивни цитирания.

В заключение считам, че доц. д-р Елена Димитрова Александрова, дмн напълно отговаря на условията по чл. 29 на ЗРАСРБ и съответните количествени и качествени критерии, необходими за заемане на академичната длъжност „професор” и с удоволствие препоръчвам на почитаемото научно жури да гласува положително при избора ѝ за **професор по онкология** (03.01.46) за Торакална клиника на СБАЛО-ЕАД, гр. София.

30.06.2015 г.

Рецензент:

(проф. д-р Данail Петров, дмн)

